

”Lifvet såsom möjlighet”

ALMQVIST KALLAR DET OVIDLÅDENHET. En frihet i sinnet; att kunna vara fattig, ”att kunna bortkasta”. Det är den svenska fattigdomen han karakteriserar – besvärjer, *diktar* – och vidgar till att betyda ”den enkelt mänskliga grunden”! Ovidlådenhet är att stå fri gentemot gods och guld, ett oberoende också av ägonjutningen. En sinnets egendomslöshet. Det är en ”finkänsla”, ett ”behov av grace” till och med i ekonomin. Mer ”svalka” än ”brånad”. Det är makten att ”när som helst resa sig upp, lös ifrån allt, stående blott och bart på sin person, och på intet annat i världen”.

Ovidlådenhetstanken är försöket att gestalta *suveränitetens* tillstånd – en storsinnet som ger sig till känna först när vi berövas grund och bistånd av omgivande ting. Den är uttrycket för ett filosofiskt sinnelag – kyniskt eller kvietistiskt: en fjäderrörelse i lynnet, en spänstighet av ”bort ifrån allt gods”. Ett förnämt – men ett *folkligt* förnämt! – av givmildhet, gästfrihet och stolthet.

Fattigdomsljus, fattigdomslycka. Som ovidlådenhet är lyckan ett negativ, den är *avståelse*. – En storsint människa kan äga utan att med hjärtat hänga vid ågodelen, utan att det minsta ”låda vid” den.

[...]

Denna mindre skrift är sammansatt av gammalt och nytt. Artiklar ursprungligen publicerade i tidskrifter som Transit, Gnosis, Ord & Bild, Ordfront Magasin, Res Publica, även DN, huvudsakligen mellan åren 1979 och 1992, medan ”Den halkyoniska tonen” tillkom under september 2016. – Den Ekelundska särskilda ordkonsten, kryptisk eller inte, bryter igenom ordens alienering. Vardagens ord – ”de allra slätaste” – förlänas skimmer och ny innebörd. Att därför översätta *tillbaka* hans text får en degraderande funktion. I stället ges citatkonsten företräde. Boken bildar ett koncentrat av antydningar och kan förstås som ett antal ovetenskapliga introduktioner till Ekelund utan att innehålla alltför vidlyftiga redogörelser och utredningar. Först detta minimum kan möjligen ge en föreställning om rikedomen i hans begreppsposi.

Saxat ur Ulf I Eriksson: *Ett möjligt liv*. © Ulf I. Eriksson och Exempla förlag 2017.